

Palvelutietovarannon käyttöönotto maakunnissa ja PTV-datan siirrot kunnilta maakunnille

Ohje 1/2019

Sisältö

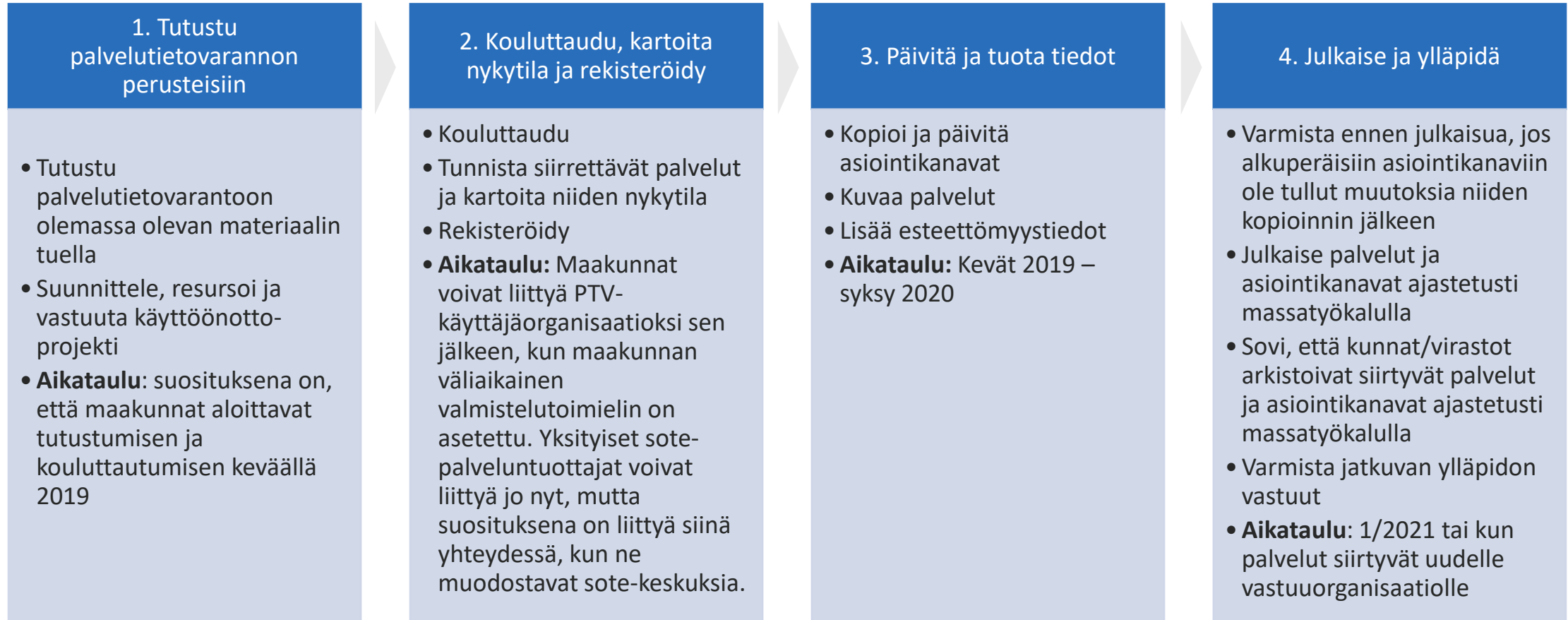
- Maakuntien PTV-käyttönotot: prosessi ja aikataulutus
- Sote-keskusten PTV-käyttönotot
- Esimerkkejä PTV-tietojen hyödyntämisestä eri verkkopalveluissa
- Vinkit, tuki ja lisätietolinkit

Maakuntien PTV-käyttöönnotot: prosessi ja aikataulutus

Suositusvaiheistus ja -aikataulu maakuntien PTV-käyttöönottoprosessille

1. Tutustu palvelutietovarannon perusteisiin

- Tutustu palvelutietovarantoon olemassa olevan materiaalin tuella
  - [Palvelun kuvaus](#)
  - [Tekninen yleiskuvaus](#)
- Suunnittele, resursoi ja vastuuta käyttöönotto-projekti
  - [Käyttöönottoon valmistautuminen](#) (huomaa erityisesti kohdassa 3 oleva esimerkkityösuunnitelma)
  - [Roolit ja osaaminen](#): Maakunnalla tulee olla vähintään yksi PTV-yhteyshenkilö ja hänen varahenkilönsä, vähintään yksi PTV-pääkäyttäjä ja hänen varahenkilönsä, lisäksi maakunnan valitsema määrä PTV-ylläpitäjiä.
- **Aikataulu**: suosituksena on, että maakunnat aloittavat tutustumisen ja kouluttautumisen keväällä 2019

2. Kouluttaudu, kartoita nykytila ja rekisteröidy

- Kouluttaudu
  - Aloita kouluttautuminen [Käyttöönottoon valmistautuminen -sivulle](#) listatuista materiaaleista
  - Katso myös [Tulevat koulutukset ja koulutustallenteet](#) (esim. PTV-perusteet ja käyttöönotto; PTV-pääkäyttäjäkoulutus; ajankohtaiskoulutukset)
- Harjoittele PTV:n käyttöä [Koulutus-PTV:ssä](#)
- Tunnista siirrettävät palvelut ja asiointikanavat ja kartoita niiden nykytila
  - PTV-raportti: pyydä PTV-tuesta maakuntasi kuntien ja virastojen (niiden, joista siirtyy palveluita ja asiointikanavia maakuntaan) PTV-tietojen raportti, josta selviää kuvattujen palveluiden/kanavien määrät ja tekstikuvaukset. Raportit ovat tulossa keväällä 2019.
  - Kartoita PTV-raporttien avulla PTV-kuvausten tilanne eri organisaatioissa: katso, näyttääkö joltakin organisaatiolta puuttuvan paljon sellaisia asiointikanavia, jotka ovat siirtymässä maakunnalle. Kartoita mahdollisuuksien mukaan myös nykyisen tiedon laatu.
- Rekisteröidy
  - Ennen PTV:n käyttöönottoa, [rekisteröidy Suomi.fi-palveluhallintaan](#).
  - [Hae palvelutietovarannon käyttö lupaa](#)
  - [Päivitä organisaatitiedot](#)
- **Aikataulu:** Maakunnat voivat liittyä PTV-käyttäjäorganisaatioksi sen jälkeen, kun maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin on asetettu. Sote-pilottimaakunnille liittymistä suositellaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun valmistelutoimielin on asetettu. Yksityiset sote-palveluntuottajat voivat liittyä jo nyt, mutta suosituksena on liittyä siinä yhteydessä, kun ne muodostavat sote-keskuksia.
- **Huom!** Vimanan rooli rekisteröitymisessä ja käyttö lupahakemuksissa on vielä päättämättä. On mahdollista, että Vimana toimii rekisteröitymisessä koordinoijana. Asiasta tiedotetaan myöhemmin ja tieto päivitetään myös tähän ohjeeseen.

3. Päivitä ja tuota tiedot

- Varmista, että noudatat [PTV:n ohjeita](#) tietoja tuottaessa. Jos sinulla tulee kysyttävää, osallistu PTV-klinikoille, kysy PTV-foorumilta tai lähetä sähköpostia PTV-tukeen.
  - Hyödynnä [Pääkäyttäjän tarkistuslistaa](#) jo siinä vaiheessa, kun suunnittelet tietojen tuottamista.
  - PTV:n käyttöliittymässä on käytössä myös [tekstintarkastus](#), joka tukee laadukkaan verkkotekstin tuottamisessa.
- Tee yhteistyötä kuntien kanssa ja sovi PTV-tietojen päivittämisestä ja PTV-tietojen siirroista.
  - Järjestä itse tai yhdessä Väestörekisterikeskuksen kanssa [PTV-Tehotyöpaja](#), johon osallistuvat alueen kuntien PTV-pääkäyttäjät ja jossa suunnitellaan PTV-datan siirtoja ja nykykuvausten päivittämistä. On hyvä varmistaa, että kaikki palvelut ja asiointikanavat on kuvattu, nykyiset kuvaukset ovat ajan tasalla, ja että kuvaukset vastaavat PTV:n tietomallia ja laatuvaatimuksia.
- Kopioi ja päivitä asiointikanavat
  - Käytä PTV:n massakopiointi-työkalua (käyttöliittymäohje s. 75)
  - Kuvaa palvelupaikkojen esteettömyystiedot ja varmista tietojen ajantasaisuus (käyttöliittymäohje s. 56, [Esteettömyyssovellus \(video\)](#))
- Kuvaa palvelut (tai kopioi palvelut)
  - Kuvaa palvelut käyttäen apuna pohjakuvauksia: Pohjakuvauksia tuotetaan Maakuntien yhteiset verkkosisällöt -hankkeessa maakuntien yleisesti tarjoamille palveluille. Katso ohje: [Pohjakuvaukset palvelukuvausten apuna](#)
- Käännätä palveluiden ja asiointikanavien kuvaukset hyödyntämällä PTV:n käännöstoiminnallisuutta ([tukiartikkeli](#), käyttöliittymäohje s. 80, [video](#))
- Huomioi sote-erityispiirteet: Katso asiasta tässä ohjeessa oleva erillinen osuus.
- **Aikataulu:** Kevät 2019 – syksy 2020
  - tehotyöpaja keväällä 2019 maakuntakierroksen yhteydessä

4. Julkaise ja ylläpidä

- **Huomioi**, että kunnan/viraston on samaan aikaan pidettävä yllä jo kopioitujen asiointikanavien julkaistuja versioita PTV:ssä, eivätkä **kyseisiin** asiointikanaviin tehdyt muutokset päivyty omiin kopioihisi. Varmista ennen julkaisua, jos alkuperäisiin asiointikanaviin on tullut muutoksia niiden kopioinnin jälkeen.
  - Voit tarkistaa PTV-raporteilta esim. joulukuussa 2020, mitä asiointikanavia on muokattu.
- Kun kuvaukset ovat valmiit: Julkaise palvelut ja asiointikanavat ajastetusti.
  - Massajulkaisu (käyttöliittymäohje s. 72, [video](#))
- Kunta/virasto arkistoi siirtyvät palvelut ja asiointikanavat ajastetusti.
  - Massa-arkistointi (käyttöliittymäohje s. 77, [video](#))
- Varmista jatkuvan ylläpidon vastuut
  - Oman organisaatiosi PTV-vastuut ja ylläpitäjien koulutus ja ohjeistus
  - Hyödynnä ylläpidossa Tehtävät ja ilmoitukset -osiota ([tukiartikkeli](#), käyttöliittymäohje s. 77, [video](#))
- **Aikataulu:** 1/2021, tai kun palvelut siirtyvät uudelle vastuorganisaatiolle.

Sote-keskusten PTV-käyttönotot

Sote-keskusten PTV-käyttöönnotot ja PTV-tiedot

- Sote-keskusten osalta PTV-käyttöönotto-ohjeistus tulee osaksi kokonaisohjeistusta sote-piloteille ja sote-keskuksille. Pääpiirteissään käyttöönottoprosessi on sama kuin maakunnilla (diat 4-8).
- Sote-keskusten palvelut kuvataan PTV:n pohjakuvausten avulla: Sote-pohjakuvausten nimet ja kuvaukset kytkeytyvät THL:n [Sosiaali- ja terveyspalveluiden luokitukseen](#). Suoran valinnan palveluiden pohjakuvauksia on tulossa n. 20 kpl, joista suurin osa on jo olemassa nykyisissä pohjakuvauksissa. Tekstejä muotoillaan siten, että ne soveltuvat sote-keskuksille. Myös vastaavat kuntien sote-pohjakuvaukset jäävät käyttöön siirtymäajaksi (v. 2019–2020).
- Sote-keskus on PTV:ssä maakunnan / maakunnan liikelaitoksen alaorganisaatio tai yksityisen sote-palveluntuottajan alaorganisaatio. Sote-keskus ei siis itsenäisesti liity PTV:hen, vaan PTV:hen liittyvät maakunnat, maakunnan liikelaitokset ja yksityiset sote-palveluntuottajat.
- Organisaatiotiedot sekä palvelupaikkatiedot tulevat rajapinnan kautta PTV:hen Kelan järjestelmästä.
  - Sote-keskusta ei voi luoda itse PTV:ssä, vaan PTV hakee tiedon järjestelmästä, joissa ylläpidetään tietoja olemassa olevista sote-keskuksista.
  - Järjestelmästä siirtyviä tietoja ovat organisaation/palvelupaikan nimi ja osoitetiedot. Tietoja tulee täydentää PTV:ssä.
- Jos PTV:ssä on palvelupaikka, joka tulee myöhemmin olemaan sote-keskuksen palvelupaikka, tulee palvelupaikan tunnistetietoihin lisätä OID-tunniste, jottei rajapintatuontien yhteydessä muodostu duplikaatteja.
- **Aikataulu:** Sote-pilottien palveluiden ja asiointikanavien pitää olla julkaistuna silloin, kun pilotit aloittavat.

Esimerkkejä PTV-tietojen hyödyntämisestä eri verkkopalveluissa

Esimerkkejä PTV-tietojen hyödyntämisestä eri verkkopalveluissa

- Palvelutietovarannon sisällöt ovat avointa dataa ja niitä voidaan esittää missä vain rajapintoja hyödyntäen. Hyödyntäkää PTV-tietoja omissa verkkopalveluissanne!
- Esimerkkejä:
  - [Puolustusvoimat](#)
  - [Mikkeli](#)
  - [Turku](#)
  - [Nivala](#)
  - [Tampereenpalvelut.fi ja tässä.fi](#)
  - [ASTI-järjestelmä](#)
- [Miten kunnat hyödyntävät PTV-dataa? -infotilaisuuden 22.05.2018 materiaalit](#)
- [Palvelutietovarannon koulutukset ja koulutustallenteet](#) > Rajapintakoulutukset:
  - 31.10.2018 Palvelutietovarannon rajapintojen ajankohtaiset asiat [materiaali \(pdf\)](#) ja [tallenne](#) (koulutusmateriaalissa esimerkkejä erilaisista PTV-datan hyödyntämisestä eri organisaatioissa)

Vinkit, tuki ja lisätietolinkit

Kuntien PTV-datan siirrot – suositukset ja vinkit

- Aiemmin esitettyjä vaiheita ei ole pakko suorittaa juuri esitetyssä järjestyksessä
  - Voit sopia kuntien kanssa yhteisen työpajan, vaikka et ole vielä saanut PTV-raportteja.
  - PTV-tehotyöpajaa ei ole pakko järjestää, mutta se edesauttaa PTV-työssä.
  - Kuntien/virastojen kanssa on sovittava tietojen kopioimisesta, mutta sopimistavan maakunnat saavat päättää itse.
  - PTV-massatyökalujen käyttö edellyttää sitä, että maakunta on liittynyt PTV:hen.
- PTV-datan siirtojen suunnittelu on luontevaa kytkeä muuhun kuntien/virastojen kanssa tehtävään (verkkoviestinnän) yhteistyöhön. Kun maakunta esimerkiksi sopii tietojen muokkaamisesta kuntien verkkosivuille on hyvä samalla sopia PTV-asioista.
- Mitä massatyökalulla kannattaa kopioida?
  - Suositeltavaa on, että maakunta kopioi massatyökalun avulla pelkästään maakuntaan siirtyvät asiointikanavat. Tämä siksi, että kukin asiointikanava on omansa (esimerkiksi kunnan x terveyskeskus-palvelupaikkaa on vain yksi kappale), kun taas palvelukuvauksia on maakunnan alueella useita (esimerkiksi jokainen kunta on kuvannut lääkärin vastaanotto -palvelun).
  - Palveluitakin saa kopioida, mutta käytännöllisempää on tehdä palvelukuvaukset alusta asti pohjakuvausten avulla. Halutessaan voi kuntien palvelukuvauksia vertailla ja poimia niistä parhaiten muotoillut tekstipätkät.
    - Sairaanhoidopiirien ja pelastuslaitosten palvelut, joista on tällä hetkellä vain yksi palvelukuvaus per maakunta: nämä palvelut kannattaa kopioida.

PTV-tietojen laatu: esimerkkejä tyypillisimmistä virheistä

- Orvot palvelut ja asiointikanavat
  - Jos palveluun ei ole liitetty yhtään asiointikanavaa, asiakas ei tiedä, miten hän saa palvelun käyttöönsä.
  - Jos asiointikanavaan ei ole liitetty yhtään palvelua, asiakas ei tiedä, mitä palvelu pitää sisällään ja miten hänen tulisi asioida.
- Linkit ja puhelinnumerot keskellä kuvaustekstiä
  - Palveluiden ja asiointikanavien kuvaustekstikenttiin ei saa laittaa linkkejä tai puhelinnumeroita, koska tiedot eivät ole rakenteisessa muodossa ja ne haittaavat esimerkiksi ruudunlukijoita. Ne aiheuttavat myös moninkertaisen päivitystarpeen, kun samat tiedot ovat monessa eri kentässä.
- Palvelun Toimintaohje-kentässä mainitaan jokin asiointikanava, jota ei ole kuvattu/liitetty palveluun.
  - Asiakas ei pääse suoraan asioimaan.
- Palvelulla on virheellinen aluerajaus.
  - Asiakas saa esimerkiksi Suomi.fissä tarjolle muiden alueiden palveluita kuin mitä hän on etsimässä.
- Viranomaisen tehtävä on kuvattu palveluna.
  - Asiakas ei saa tarvitsemaansa tietoa palvelusta eikä hän tiedä, miten hänen tulisi toimia saadakseen palvelua.

Palvelutietovarannon käyttöönottojen ja ylläpidon tuki

Väestörekisterikeskus tarjoaa Palvelutietovarannon käyttäjille:

- [säännöllisiä koulutuksia teemoittain](#) (sisällöntuotanto, käyttöliittymän käyttö ja rajapinnat)
  - [tehotyöpaja-aikoja varattavaksi tarkempaa työstämistä varten](#)
  - tukea sähköpostilla: ptv-tuki@vrk.fi
-
- [PTV-foorumi](#) on Slack-alustalla toimiva verkkoyhteisö, joka tarjoaa PTV-käyttäjille vaivattoman tavan keskustella keskenään, vaihtaa kokemuksia ja antaa toisilleen käytännön vinkkejä. PTV-foorumissa on myös oma makusote-kanava.
  - [PTV-kehittäjäyhteisön](#) työskentely tapahtuu LeanLab-yhteisökehitysalustalla, jossa on mahdollista tehdä kyselyjä, keskustella ja kommentoida PTV-kehityssuunnitelmia. Tuotamme alustalle 1–3 kertaa kuussa valmiita selkeitä tehtävänantoja, joihin voi käydä ottamassa kantaa. Olisitko kiinnostunut tulemaan kehittäjäyhteisön jäseneksi?

Hyödyllisiä linkkejä

- [Palvelutietovarannon ohjetiedostot- ja videot](#)
  - sivulla mm. [Palvelujen pohjakuvaukset ja muutosloki](#) (excel) ja [PTV-käyttöliittymän käyttöohje](#) (versio 2.1, pdf-tiedosto)
- [Toimituspolitiikka](#)
- [Pohjakuvaukset palvelukuvausten apuna](#)
- [Uusi Palvelutietovarannon käyttäjä](#)
- [Palvelutietovarannon pääkäyttäjän vastuut](#)
- Arkkitehtuuriin ja rajapintoihin liittyvä dokumentaatio:
  - [Tietojen hyödyntäminen](#)
  - [Tekninen yleiskuvaus](#)
- [Kaikki PTV-tukiartikkelit](#) (valitse rajauksesta Palvelutietovaranto)
- [Kaikki PTV:n Usein kysytyt kysymykset](#) (valitse rajauksesta Palvelutietovaranto)